

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: САГ-2026/2/НА-СТА-ТХН

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2026 он	Санхүүгийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: В.Эрдэнэцогт Утас: 261885 Цахим хаяг: erdenetsogt.v@audit.mn Ахлах аудитор: Б.Долгоржав Утас: 261740 Цахим хаяг: dolgorjav.b@audit.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн "Сүлд-Аудит" ХХК-ийн захирал: Ч.Гүндбаяр Утас: 70118016 Цахим хаяг: info@suld-audit.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .....	2
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ .....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан .....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан .....	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан .....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан .....	11
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
3.1 Байгуулага, түүний үйл ажиллагаа .....	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд .....	15
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв .....	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	19
4.1 Ерөнхий зүйл .....	19
4.2 Материаллаг байдал.....	19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт .....	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....	20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....	20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	22
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл.....	22
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	22

## Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БНПУ	Бүгд найрамдах Польш улс
БХТ	Барилга хөгжлийн төв
БХБЯ	Барилга хот байгуулалтын яам
НААБ	Нийтийн аж ахуйн бодлого
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худагдан авах
ТХН	Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ҮАГ	Үндэсний аудитын газар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани



## ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,  
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160  
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,  
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,  
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026. 02. 25 № 06/313  
танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -т

АЙМГУУДЫН БОХИР УС ЦЭВЭРЛЭХ  
БАЙГУУЛАМЖИЙГ ӨРГӨТГӨН  
ШИНЭЧЛЭХ, ШИНЭЭР БАРИХ ТӨСЛИЙН  
ЗОХИЦУУЛАГЧ Ц.АРИУНТУЯА ТАНАА

### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн "Төслийн жагсаалт батлах тухай" 113 дугаар тогтоолоор Засгийн газрын 2018 оны 25 дугаар тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулан "Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих" төслийн төсөвт өртгийг Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сумын нутаг дэвсгэрт 4,200м3/хоног хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 3,543.0 мянган евро, Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутаг дэвсгэр дэх Чойр хотын 2,000м3/хоног хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 3,346.4 мянган евро, Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын нутаг дэвсгэр дэх Чойбалсан хотын 10,000 м3/хоног хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 10,998.0 мянган евро, Увс аймгийн Улаангом сумын нутаг дэвсгэрт 3,000м3/хоног хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 5,556.9 мянган евро, Завхан аймгийн Улиастай сумын нутаг дэвсгэрт 3,000м3/хоног хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 3,899.5 мянган евро буюу нийт 27,343.7 мянган еврогоор тус тус өөрчлөн тогтоосон байна.

## **Аудитын гол асуудал**

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сумын 4,200м<sup>3</sup>/хоног хүчин чадалтай бохир усны цэвэрлэх байгууламжийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 11-ний өдрийн ББКД-83-0011/25 дугаартай комиссын дүгнэлтээр, Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр суманд баригдсан хоногт 2,000м<sup>3</sup>/хоног хүчин чадалтай бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг 2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн №11 дугаартай комиссын дүгнэлтээр, Завхан аймгийн Улиастай суманд баригдсан хоногт 3,000м<sup>3</sup>/хоног хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламжийн барилга инженерийн шугам сүлжээний барилга угсралтын ажлыг 2025 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн ББКД-81-0029/25 дугаартай комиссын дүгнэлтээр, Увс аймгийн Улаангом суманд баригдсан хоногт 3,000м<sup>3</sup>/хоног хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламжийг 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 36/2025 дугаартай комиссын дүгнэлтээр төслийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн Дорнод аймгаас бусад 4 аймгийн барилга байгууламжуудыг ашиглалтад оруулах шийдвэр гаргасан байна.

## **Бусад асуудлын хэсэг**

Төслийн удирдах хорооны 05 дугаар тогтоолоор төслийн тайлант оны үйл ажиллагааны болон санхүүгийн төлөвлөгөөг баталсан бөгөөд Төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн 2025 оны үйл ажиллагааны хүрээнд 4 зорилгын 11 зорилтын 61 арга хэмжээг төлөвлөснөөс жилийн эцсийн байдлаар 90.3 хувьтай байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

## **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

## **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН  
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ц.НАРАНЧИМЭГ

## 2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>39,158,823,627.13</b>	<b>47,801,182,502.01</b>
<b>33</b>	<b>АВЛАГА</b>	<b>0.01</b>	<b>0.03</b>
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.01	0.03
<b>34</b>	<b>УРЬДЧИЛГАА</b>	<b>39,158,009,102.12</b>	<b>47,801,182,501.98</b>
34600	Урьдчилж гарсан зардал	2,033,304.00	-
<b>3471</b>	<b>Урьдчилгаа тооцоо</b>	<b>39,155,975,798.12</b>	<b>47,801,182,501.98</b>
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	39,155,975,798.12	47,801,182,501.98
<b>35</b>	<b>Бараа материал</b>	<b>814,525.00</b>	<b>-</b>
35400	Хангамжийн материал	814,525.00	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	814,525.00	-
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>101,026,219.12</b>	<b>34,546,389.82</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	<b>101,026,219.12</b>	<b>34,546,389.82</b>
<b>392</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	<b>52,026,219.12</b>	<b>34,546,389.82</b>
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	181,500,000.00	181,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(177,515,457.04)	(181,500,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	60,432,338.00	60,432,338.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,150,033.71)	(32,865,529.43)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	14,750,582.01	14,750,582.01
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,991,210.14)	(7,771,000.76)
<b>393</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	<b>49,000,000.00</b>	<b>-</b>
39301	Програм хангамж	49,000,000.00	49,000,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл		(49,000,000.00)
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2</b>	<b>39,259,849,846.25</b>	<b>47,835,728,891.83</b>
<b>4</b>	<b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>112,551.00</b>	<b>8,917,700.00</b>
<b>41</b>	<b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>112,551.00</b>	<b>8,917,700.00</b>
<b>413</b>	<b>Өглөг</b>	<b>112,551.00</b>	<b>8,917,700.00</b>
<b>4136</b>	<b>Бусад өглөг</b>	<b>112,551.00</b>	<b>8,917,700.00</b>
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	112,551.00	8,698,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	219,700.00
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>39,259,737,295.25</b>	<b>47,826,811,191.83</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	<b>39,259,737,295.25</b>	<b>47,826,811,191.83</b>
<b>512</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	<b>39,259,737,295.25</b>	<b>47,826,811,191.83</b>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	12,848,911,107.45	39,259,737,295.25
51220	Тайлант үеийн үр дүн	26,410,826,187.80	8,567,073,896.58
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5</b>	<b>39,259,849,846.25</b>	<b>47,835,728,891.83</b>

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>32,604,384,923.64</b>	<b>11,272,876,203.86</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>26,477,844,423.64</b>	<b>11,272,876,203.86</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	<b>26,477,844,423.64</b>	<b>8,645,206,703.86</b>
<b>120004</b>	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>	<b>26,477,844,423.64</b>	<b>8,645,206,703.86</b>
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	26,477,844,423.64	8,645,206,703.86
<b>122</b>	<b>Тусламжийн орлого</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
<b>1221</b>	<b>Хандив тусламж /дотоод</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
<b>12211</b>	<b>Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого	-	2,627,669,500.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>6,126,540,500.00</b>	-
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>6,126,540,500.00</b>	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,126,540,500.00	-
<b>2</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>6,193,558,735.84</b>	<b>2,705,802,307.28</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>6,193,558,735.84</b>	<b>2,705,802,307.28</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>5,493,791,028.99</b>	<b>2,585,874,651.47</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>445,102,154.64</b>	<b>407,307,686.00</b>
210101	Үндсэн цалин	445,102,154.64	407,307,686.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>55,637,769.35</b>	<b>50,913,460.78</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,833,683.15	34,621,153.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,451,021.55	4,073,076.86
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,308,059.87	2,656,070.31
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,142,961.69	1,417,006.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,902,043.09	8,146,153.72
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>58,727,628.00</b>	<b>60,496,967.00</b>
210302	Түлш, халаалт	2,987,628.00	4,556,967.00
210304	Байрны түрээс	55,740,000.00	55,940,000.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>15,565,778.00</b>	<b>13,790,275.00</b>
210401	Бичиг хэрэг	3,999,950.00	3,632,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,947,625.00	5,914,525.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,818,253.00	2,243,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,799,950.00	2,000,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>200,000.00</b>	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	200,000.00	-
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>16,216,700.00</b>	<b>14,994,945.00</b>
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,401,000.00	1,975,000.00
210604	Урсгал засвар	9,815,700.00	13,019,945.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>43,160,104.00</b>	<b>94,013,050.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	42,260,104.00	94,013,050.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	900,000.00	-
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>4,783,951,141.15</b>	<b>1,877,878,438.39</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,782,803,593.15	1,865,980,820.39
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	8,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	2,033,304.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	178,048.00	598,644.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	12,500.00	82,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	957,000.00	1,183,670.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>75,229,753.85</b>	<b>66,479,829.30</b>
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	75,229,753.85	66,479,829.30

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>699,767,706.85</b>	<b>119,927,655.81</b>
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	119,927,655.81
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	119,927,655.81
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	119,927,655.81
2133121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	119,927,655.81
<b>2133</b>	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	<b>699,767,706.85</b>	<b>-</b>
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,767,706.85	-
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>	<b>26,410,826,187.80</b>	<b>8,567,073,896.58</b>
<b>5</b>	<b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>	<b>26,410,826,187.80</b>	<b>8,567,073,896.58</b>

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН</b>	<b>6,126,540,500.00</b>	<b>2,627,669,500.00</b>
12	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
122	<b>Тусламжийн орлого</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
1221	<b>Хандив тусламж /дотоод/</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
12211	<b>Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого</b>	-	<b>2,627,669,500.00</b>
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого	-	2,627,669,500.00
13	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>6,126,540,500.00</b>	-
1310	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>6,126,540,500.00</b>	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,126,540,500.00	-
2	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>	<b>6,115,642,500.00</b>	<b>2,627,669,500.00</b>
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>6,115,642,500.00</b>	<b>2,627,669,500.00</b>
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>5,415,874,793.15</b>	<b>2,507,741,844.19</b>
2101	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>445,102,154.66</b>	<b>407,307,686.02</b>
210101	Үндсэн цалин	445,102,154.66	407,307,686.02
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>55,637,769.34</b>	<b>50,913,460.78</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,833,683.15	34,621,153.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,451,021.55	4,073,076.86
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,391,543.91	2,656,070.31
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,059,477.64	1,417,006.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,902,043.09	8,146,153.72
2103	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>58,615,077.00</b>	<b>60,609,518.00</b>
210302	Түлш, халаалт	2,875,077.00	4,669,518.00
210304	Байрны түрээс	55,740,000.00	55,940,000.00
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>15,318,153.00</b>	<b>12,058,050.00</b>
210401	Бичиг хэрэг	3,999,950.00	2,879,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,700,000.00	5,100,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,818,253.00	2,078,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,799,950.00	2,000,000.00
2105	<b>Нормативт зардал</b>	<b>200,000.00</b>	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	200,000.00	-
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>14,676,700.00</b>	<b>14,994,945.00</b>
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,861,000.00	1,975,000.00
210604	Урсгал засвар	9,815,700.00	13,019,945.00
2107	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>43,160,104.00</b>	<b>94,013,050.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	42,260,104.00	94,013,050.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	900,000.00	-
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>4,783,164,835.15</b>	<b>1,867,845,134.39</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,779,983,983.15	1,865,980,820.39
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,033,304.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	178,048.00	598,644.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	12,500.00	82,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	957,000.00	1,183,670.00
213	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>699,767,706.85</b>	<b>119,927,655.81</b>
2131	<b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>	-	<b>119,927,655.81</b>
21311	<b>Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг</b>	-	<b>119,927,655.81</b>
213112	<b>Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал</b>	-	<b>119,927,655.81</b>
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	119,927,655.81
2133	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	<b>699,767,706.85</b>	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,767,706.85	-

3	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>	<b>10,898,000.00</b>	-
5	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>	<b>10,898,000.00</b>	-
22	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>10,898,000.00</b>	-
2200	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	<b>10,898,000.00</b>	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	10,898,000.00	-
6	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b>	<b>(10,898,000.00)</b>	-
8	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)</b>	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
<b>2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>		12,848,911,107.45	12,848,911,107.45
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			
<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>		<b>12,848,911,107.45</b>	<b>12,848,911,107.45</b>
Тайлант үеийн үр дүн		26,410,826,187.80	26,410,826,187.80
<b>2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>		<b>39,259,737,295.25</b>	<b>39,259,737,295.25</b>
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-	-
<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>		<b>39,259,737,295.25</b>	<b>39,259,737,295.25</b>
Тайлант үеийн үр дүн		8,567,073,896.58	8,567,073,896.58
<b>2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>		<b>47,826,811,191.83</b>	<b>47,826,811,191.83</b>

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	<b>НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН</b>	<b>5,521,934,900.00</b>	<b>2,507,741,844.19</b>	<b>3,014,193,055.81</b>	<b>45.4</b>
12	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>5,521,934,900.00</b>	<b>2,507,741,844.19</b>	<b>3,014,193,055.81</b>	<b>45.4</b>
122	<b>Тусламжийн орлого</b>	<b>5,521,934,900.00</b>	<b>2,507,741,844.19</b>	<b>3,014,193,055.81</b>	<b>45.4</b>
122005	Төсвөөс санхүүжих	5,521,934,900.00	2,507,741,844.19	3,014,193,055.81	45.4
2	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>15,921,934,900.00</b>	<b>10,762,110,783.64</b>	<b>5,159,824,116.36</b>	<b>67.6</b>
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>5,521,934,900.00</b>	<b>2,507,741,844.19</b>	<b>3,014,193,055.81</b>	<b>45.4</b>
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>5,521,934,900.00</b>	<b>2,507,741,844.19</b>	<b>3,014,193,055.81</b>	<b>45.4</b>
2101	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>504,218,600.00</b>	<b>407,307,686.02</b>	96,910,913.98	<b>80.8</b>
210101	Үндсэн цалин	504,218,600.00	407,307,686.02	96,910,913.98	80.8
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>64,084,900.00</b>	<b>50,913,460.78</b>	13,171,439.22	<b>79.4</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	43,477,700.00	34,621,153.33	8,856,546.67	79.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,126,800.00	4,073,076.86	1,053,723.14	79.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,663,400.00	2,656,070.31	7,329.69	99.7
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,563,400.00	1,417,006.56	1,146,393.44	55.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,253,600.00	8,146,153.72	2,107,446.28	79.4
2103	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>65,815,000.00</b>	<b>60,609,518.00</b>	5,205,482.00	<b>92.1</b>
210302	Түлш, халаалт	5,330,000.00	4,669,518.00	660,482.00	87.6
210304	Байрны түрээс	60,485,000.00	55,940,000.00	4,545,000.00	92.5
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>15,040,000.00</b>	<b>12,058,050.00</b>	2,981,950.00	<b>80.2</b>
210401	Бичиг хэрэг	3,900,000.00	2,879,600.00	1,020,400.00	73.8
210402	Тээвэр, шатахуун	5,600,000.00	5,100,000.00	500,000.00	91.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,540,000.00	2,078,450.00	1,461,550.00	58.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>15,020,000.00</b>	<b>14,994,945.00</b>	25,055.00	<b>99.8</b>
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	1,975,000.00	25,000.00	98.8
210604	Урсгал засвар	13,020,000.00	13,019,945.00	55.00	100.0
2107	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>101,320,000.00</b>	<b>94,013,050.00</b>	7,306,950.00	<b>92.8</b>
210702	Дотоод албан томилолт	101,320,000.00	94,013,050.00	7,306,950.00	92.8
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>4,756,436,400.00</b>	<b>1,867,845,134.39</b>	2,888,591,265.61	<b>39.3</b>

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,753,826,400.00	1,865,980,820.39	2,887,845,579.61	39.3
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600,000.00	-	600,000.00	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	600,000.00	598,644.00	1,356.00	99.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	90,000.00	82,000.00	8,000.00	91.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,320,000.00	1,183,670.00	136,330.00	89.7
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>10,400,000,000.00</b>	<b>8,254,368,939.45</b>	<b>2,145,631,060.55</b>	<b>79.4</b>
220001	Барилга байгууламж	10,400,000,000.00	8,254,368,939.45	2,145,631,060.55	79.4
<b>8</b>	<b>ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ</b>	<b>(10,400,000,000.00)</b>	<b>(8,254,368,939.45)</b>	<b>(2,145,631,060.55)</b>	<b>(79.4)</b>
7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	-	-	-	
<b>72</b>	<b>ЗГ-ын зээл</b>	<b>10,400,000,000.00</b>	<b>8,254,368,939.45</b>	<b>2,145,631,060.55</b>	<b>79.4</b>
722	Гадаад	10,400,000,000.00	8,254,368,939.45	2,145,631,060.55	79.4
7221	Төслийн зээл	10,400,000,000.00	8,254,368,939.45	2,145,631,060.55	79.4
322101	Шинээр авах	10,400,000,000.00	8,254,368,939.45	2,145,631,060.55	79.4
<b>61</b>	<b>Байгууллагын тоо</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>100.0</b>
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0	100.0
<b>62</b>	<b>Ажиллагсадын тоо</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>88.9</b>
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	8	7	1	87.5

### 3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

#### 3.1 Байгуулага, түүний үйл ажиллагаа

Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний төсөл хэрэгжүүлэгч “Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төсөл” нь Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Завхан, Увс, Дорнод аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих замаар өсөн нэмэгдэж буй дэд бүтцийн хэрэгцээг хангаж, байгаль орчныг бохирдлоос хамгаалж, хүн амыг эрүүл аюулгүй орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилготой байгууллага байна.

Бүгд Найрамдах Польш Улсын Засгийн газар, Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын нөхцөлт зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийг 2017 оны 05 дугаар сарын 09-ны өдөр байгуулсан ба МУЗГ-ын 2018 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн “Төслийн жагсаалт батлах тухай” 25 дугаар тогтоолоор “Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих” төслийн төсөвт өртгийг Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сум 3,449.0 мянган евро, Говьсүмбэр аймгийн Чойр сум 3,249.0 мянган евро, Дорнод аймгийн Чойбалсан сум 3,198.0 мянган евро, Увс аймгийн Улаангом сум 3,798.9 мянган евро, Завхан аймгийн Улиастай сум 3,798.8 мянган евро буюу нийт 17,493.7 мянган еврогоор анх баталсан. Тус хэлэлцээрийн нэмэлт, өөрчлөлтийг 2019 оны 07 дугаар сарын 09-ны өдөр, 2021 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдөр тус тус оруулсан байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн 113 дугаар тогтоол “Төслийн жагсаалт батлах тухай”-оор Засгийн газрын 2018 оны 25 дугаар тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулан “Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих” төслийн төсөвт өртгийг Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сум 3,543.0 мянган евро, Говьсүмбэр аймгийн Чойр сум 3,346.4 мянган евро, Дорнод аймгийн Чойбалсан сум 10,998.0 мянган евро, Увс аймгийн Улаангом сум 5,556.9 мянган евро, Завхан аймгийн Улиастай сум 3,899.5 мянган евро буюу нийт 27,343.7 мянган еврогоор тус тус өөрчлөн тогтоосон байна.

Төсөл нь Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Завхан, Увс, Дорнод аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих замаар дараах дөрвөн зорилтын хүрээнд арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

#### **Зорилт 1 Бохир ус цэвэрлэх байгууламжууд орчин үеийн дэвшилтэд техниктехнологид шилжинэ.**

Цэвэрлэх байгууламжийн технологи нь олон улсад бүрэн туршигдсан, өргөн хэрэглэгдэж байгаа бөгөөд Монгол орны цаг уурын нөхцөл байдалд тохируулсан А/О биореактортой технологийг ашиглан бохир усыг гүн цэвэрлэж цэвэрлэсэн усны чанар стандартын шаардлагад нийцүүлэх тул технологийн зориулалтаар дахин ашиглах боломжтой. Цэвэрлэх байгууламжид үүсэх илүүдэл лагийг зураг төсөлд тусгагдсан зохих технологийн дагуу усгүйжүүлэн байгалийн шохойтой хольж боловсруулан тогтвортой бүтээгдэхүүн гарган авч, ногоон байгууламжид, газрын нөхөн сэргээлтэд ашиглах боломжтой.

#### **Зорилт 2 Бохир усны цэвэрлэгээнд шинжилгээ хийх лабораторитой болно.**

Цэвэрлэх байгууламжийн бохир усны цэвэрлэгээний чанар, технологийн горимын үр ашгийг үнэлэх зорилгоор орох болон гарах усны дээжид Монгол Улсын стандарт (MNS) болон олон улсын аргачлалын дагуу лабораторийн шинжилгээг гүйцэтгэнэ.

#### **Зорилт 3 НААБ-ыг чадвахжуулж, хүний нөөцийг бэхжүүлнэ.**

Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Завхан, Увс аймгуудын нийтийн ах ахуйн үйлчилгээний байгууллагын инженер, техникийн ажилтнууд, лаборантуудад АО технологийн ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг Монгол орны уур амьсгал, цаг агаарын нөхцөлд тохируулан нутагшуулна.

#### **Зорилт 4 Бохир ус цэвэрлэгээний түвшин сайжирч, байгаль орчны тэнцвэртэй байдал хадгалагдаж, хөрс, ус, агаарын бохирдлыг бууруулах, хүн амыг эрүүл аюулгүй орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.**

Цэвэрлэсэн усны чанарт тавигдах стандартын шаардлагад нийцүүлэн орчин үеийн шинэ техник технологийг ашиглан, хөрс, ус, агаар, хүний амьдрах орчинд аюулгүй байхаар цэвэрлэх байгууламжуудыг төлөвлөн, барилга угсралт, туршилт тохируулга, зүгшрүүлэлтийн ажлыг гүйцэтгэж Монгол Улсад мөрдөгдөж буй цэвэрлэх байгууламжийн Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 6561:2024 стандартын шаардлагад нийцсэн ус хүлээн авч Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015 стандартын шаардлага хангасан цэвэрлэсэн усыг байгальд нийлүүлнэ.

### 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Төслийн удирдах хороо, төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж нь “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх” тухай Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр журамд заасны дагуу төслийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах, үнэлэхтэй холбоотой арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төсөл нь үйл ажиллагаандаа Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр хийх тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Сангийн сайдын гаргасан тушаал шийдвэр, болон бусад холбогдох хууль, дүрэм журмуудыг дагаж мөрддөг байна.

Тайлант хугацаанд төслийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд тайлант онд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль 8, 12, 14, 16, 28, 57, 68 дугаар зүйлүүдэд 2025 оны 07 дугаар сарын 09-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан.
- Засгийн газрын 2025 оны 01 дүгээр сарын 29-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолоор баталсан “Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам”;
- Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”;

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

### 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус төсөл нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлагналдаа мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй боловч Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС-д нийцүүлэн боловсруулсан Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалын хавсралт “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам” 21 дүгээр бүлэг Гадаадын зээл, тусламжийн бүртгэл, Сангийн сайдын 2021 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 4 дүгээр тушаал “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам”-ыг тус тус мөрддөг байна.

### 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төсөл нь 2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 268,593.1 мянган төгрөгөөр буюу 0.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	0.0	0.0	0.0
Урьдчилгаа	39,158,823.6	47,801,182.5	8,642,358.9
Үндсэн хөрөнгө	101,026.2	34,546.4	(66,479.8)
<b>Нийт хөрөнгө</b>	<b>39,259,849.8</b>	<b>47,835,728.9</b>	<b>8,575,879.1</b>
Богино хугацаат өр төлбөр	112.5	8,917.7	8,805.2
Хуримтлагдсан үр дүн	39,259,737.3	47,826,811.2	8,567,073.9
<b>Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн</b>	<b>39,259,849.8</b>	<b>47,835,728.9</b>	<b>8,575,879.1</b>

Дээрх хүснэгтээс харахад өмнөх оны үзүүлэлтээс урьдчилгаа, богино хугацаат өр төлбөр болон хуримтлагдсан үр дүнгийн дансдуудад нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна. Үүнд:

- Урьдчилж гарсан зардал дансны үлдэгдэл 47,801,182.5 мянган төгрөг болж 8,642,358.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь өмнөх онд урьдчилж төлсөн шатахуун болон даатгалын төлбөрийг зардал болгож, Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Завхан, Увс аймгуудад баригдаж буй ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн ажлын төлбөр гарсан;
- Богино хугацаат өр төлбөр дансны үлдэгдэл 8,917.7 мянган төгрөг болж, 8,805.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь аудитын төлбөр болон бусад байгууллагад өгөх өр төлбөр нэмэгдсэнтэй холбоотой;
- 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар гадаад эх үүсвэрийн санхүүжилтийн орлого өмнөх оноос 17,832,637.7 мянган төгрөг буюу 67.3 хувиар буурсан нь төслийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй Дорнод аймгаас бусад аймгийн барилгын ажил дуусаж, үлдэгдэл санхүүжилт гарсан байна.

Төсөл нь Санхүүгийн тооцоолох групп ХХК-ийн “ACOLOUS” төсөвт байгууллагын санхүүгийн программыг ашигладаг бөгөөд тайлант онд программ хангамжтай холбоотой зардал гаргаагүй болно.

### 3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

#### 3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төслийн нэгж нь 2025 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг гадаад зээлийн санхүүжилтээс 21,874,287.8 мянган төгрөг, улсын төсвөөс урсгал зардлыг 790,107.5 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 22,664,395.3 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төслийн нэгжийн төсвийн саналыг Сангийн яамнаас урсгал зардлыг 499.0 мянган төгрөгөөр, гадаадын зээлийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх зардлыг 11,476,889.7 мянган төгрөгөөр бууруулж, нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнг 11,187,006.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь хөрөнгийн зардлын төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүй

буюу 2025 оны барилгын ажлын санхүүжилтийн хуваарьтай холбоотой хөрөнгийн зардлын хэмжээг бууруулан баталсан байна.

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 4,734,928.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

### 3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 782,893.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, 119,632.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн ба 663,261.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан. Гадаад зээлийн санхүүжилтээс 8,254,368.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 10,762,110.7 мянган төгрөг буюу 67.6 хувьтай байгаа нь гадаад эх үүсвэрээр зарцуулах хөрөнгийн зардал 5,033,476.7 мянган төгрөг, цалин хөлс, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 110,082.3 мянган төгрөг, байрны түрээсийн зардлыг 5,205.5 мянган төгрөг, хангамж, бараа материалын зардлыг 2,982.0 мянган төгрөг, томилолтын зардлыг 7,307.0 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын болон бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний зардлыг 770.7 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт /хувь/
1	70207 Гадаадын зээл тусламжаар хэрэгжүүлэх хөтөлбөр төсөл	15,921,934.9	10,762,110.7	5,159,824.2	67.6
1.1	80104 Зээлийн зарцуулалт	10,400,000.0	8,254,368.9	2,145,631.1	79.4
1.2	83112 Хөтөлбөр төслийн дотоод урсгал	789,608.5	663,261.0	126,347.5	84.0
1.3	83112 Төслийн хүрээний гаалийн татвар болон НӨАТ	4,732,326.4	1,844,480.8	2,887,845.6	39.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

#### Нэгдсэн судалгааны үр дүнгийн талаар:

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас төсвийн тухай хуулийн дагуу 2025-2026 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл”-ийн дагуу шалгагдагч байгууллагаас 6 төрлийн судалгаа авч үр дүнг тайланд тусгалаа. Үүнд:

1. Уг төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг Сангийн сайдын 2025 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн “Нэгдсэн төсөл хэрэгжүүлэх нэгжид шилжихэд мөрдөх түр журам болон бүтэц орон тоог батлах тухай” 174 дүгээр тушаалын дагуу Хот байгуулалт, барилга орон сууцжуулалтын яамны Нэгдсэн төсөл хэрэгжүүлэх нэгжид шилжүүлж, ажилтнуудын хөлсөөр ажиллах гэрээг 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгосон.
2. Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн ажилтнуудад унаа, хоолны хөнгөлөлт олгоогүй, зөвхөн үндсэн цалингийн зардал гарсан байна.
3. Тайлант онд гадаад томилолт, арга хэмжээтэй холбоотой зардал гараагүй байна.
4. Тайлант онд сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг зохион байгуулаагүй, үүнтэй холбоотой зардал гаргаагүй байна.
5. Хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудтай байгуулсан ажил, үйлчилгээний гэрээ байгуулаагүй, холбогдох задал гараагүй байна.

6. Тайлант хугацаанд төрд учирсан хохирлыг барагдуулахтай холбоотой гарсан зардал гараагүй байна.

### 3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд Баян-Өлгий аймаг /4200м<sup>3</sup>/хоног/, Говьсүмбэр аймаг /2000м<sup>3</sup>/хоног/, Завхан аймаг /3000м<sup>3</sup>/хоног, Увс аймаг /3000м<sup>3</sup>/хоног/, Дорнод аймаг /5000м<sup>3</sup>/хоног/ хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламж барих төслийн хүрээнд нийт 5 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	Аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	2021-2025	Бохир ус цэвэрлэх байгууламжууд орчин үеийн дэвшилтэд техник технологид шилжинэ. Цэвэрлэх байгууламжийн технологи нь олон улсад бүрэн туршигдсан, өргөн хэрэглэгдэж байгаа бөгөөд Монгол орны цаг уурын нөхцөл байдалд тохируулсан А/О биореактортой технологийг ашиглан бохир усыг гүн цэвэрлэж цэвэрлэсэн усны чанар стандартын шаардлагад нийцүүлэх тул технологийн зориулалтаар дахин ашиглах боломжтой. Цэвэрлэх байгууламжид үүсэх илүүдэл лагийг зураг төсөлд тусгагдсан зохих технологийн дагуу усгүйжүүлэн байгалийн	97.67%	14,833,466.9	10,905,558.8
2	Аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	2021-2025		97.11%	14,010,261.7	10,164,432.6
3	Аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих /Завхан, Улиастай сум/	2021-2025		97.04%	16,325,976.0	12,032,467.8
4	Аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих /Увс, Улаангом сум/	2021-2025		96.27%	15,904,763.0	11,618,693.0
5	Аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих /Дорнод, Хэрлэн сум/	2021-2025		33.33%	13,389,130.6	3,081,592.8

			шохойтой хольж боловсруулан тогтвортой бүтээгдэхүүн гарган авч, ногоон байгууламжид, газрын нөхөн сэргээлтэд ашиглах боломжтой юм.			
<b>НИЙТ</b>				<b>84.28%</b>	<b>74,463,598.2</b>	<b>47,802,745.0</b>

Дээрхи 5 аймгийн төвийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн хэрэгжилтийн явц Дорнод аймгийн Хэрлэн сумаас бусад аймгуудад бүрэн хэрэгжсэн. Харин Дорнод аймгийн Хэрлэн суманд баригдах бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн ажлын гүйцэтгэл 33.33 хувьтай байна. Ерөнхий гүйцэтгэгчээр Бүгд Найрамдах Польш Улсын “МЕЛИОРЕКС” ХХК сонгогдож, 2021 оны 07 дугаар сарын 13-ны өдөр 2021/220 дугаартай түлхүүр гардуулах нөхцөлтэй гэрээг 5,000м3/хоног хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламж барих ажлын хүрээнд хийсэн боловч БХБЯ-ны 2022 оны 5 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2022/39 дугаартай зураг төсөл боловсруулах ажлын даалгавараар 10,000м3/хоног хүчин чадалтай болгохоор дахин баталсан.

Барилга хөгжлийн төвийн 2025 оны 6 дугаар сарын 17-ны өдрийн 0982/2025 дугаартай барилга байгууламжийн зураг төслийн магадлалын нэгдсэн дүгнэлтийн нэгтгэлээр Дорнод аймгийн Хэрлэн суманд баригдах 10,000 м3/хон хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламжийн гадна цахилгаан хангамж болон ариутгах татуургын зураг, төсөв батлагдаж, 2025 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 1551/2025 дугаартай Барилга байгууламжийн зураг төслийн магадлалын дүгнэлтийн нэгтгэлээр ажлын зураг, төсөв батлагдсан байна.

Дорнод аймгийн 10,000 м3/хон хүчин чадалтай бүрэн автомат бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн хувьд 3.2 сая еврогийн үнийн дүнтэй гэрээгээр эхний ээлжинд цаашид өргөтгөх боломжтойгоор 5000м3/хон зөвхөн биологи цэвэрлэгээний байгууламж, насос, тоног төхөөрөмжүүд, 60 метр гүний худгийн ажлуудыг хийхээр ажлын тоо хэмжээнд тусгагдсан. Цаашид бүрэн ашиглалтад оруулахтай холбогдуулан бохир ус цуглуулах систем, илүүдэл лагийн сан, гадна цахилгаан ба гүний худаг гэрэлтүүлэг, дотор холбоо, автомат угсралтын ажил, туршилт тохируулгыг зохион байгуулахад 7.8 сая еврогийн нэмэлт санхүүжилтийн эх үүсвэрийг Нөхцөлт зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн үлдэгдэл хөрөнгөөр шийдвэрлэхээр “Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2025 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн 113 дугаар тогтоолоор “Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих” төслийн төсөвт өртгийг Дорнод аймгийн Чойбалсан сум 10,998.0 мянган.евроогоор өөрчлөн тогтоосон.

### 3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Монгол Улсын Сангийн яамны 2025 оны 7 дугаар сарын 29-ны өдрийн 02/7153 тоот албан бичгээр Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2025 оны 01/1074, 01/1831 тоот албан бичгүүд, БНПУ-ын Сангийн яамны 2025 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн DG5.9300.46.2025 тоот албан бичгийг үндэслэн Сангийн сайдын 2024 оны 06 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/118 дугаар тушаалаар батлагдсан “Нээлттэй тендер шалгаруулалтыг урьдчилан зохион байгуулах журам”-ын 2.5-д заасны дагуу БНПУ-ын зээлээр хэрэгжиж байгаа “Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төсөл”-ийн хүрээнд гүйцэтгэх “Увс аймгийн Улаангом суманд хийгдэх гадна ариутгах татуургын төв шугам, бохир усны насос станц, аваарын сан, биоцөөрөм шинээр барих

ажил"-ын гүйцэтгэгчийн сонгон шалгаруулалтыг урьдчилан зохион байгуулсан бөгөөд тендерт материал ирүүлсэн оролцогч байгаагүй тул амжилтгүй болсон.

## **4. АУДИТЫН ТАЙЛАН**

### **4.1 Ерөнхий зүйл**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн төсөл түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн санхүүгийн тайланд хийх залруулга болон шилэн данстай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг “Сүлд-Аудит” ХХК-ийн аудитор Г.Төрсайхан, туслах аудитор Б.Баттогтох нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтын менежер С.Лхагважав, захирал Ч.Гүндбаяр нар анхан шатны чанарын хяналтыг, Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Долгоржав, аудитын менежер В.Эрдэнэцогт, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн А/04 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

### **4.2 Материаллаг байдал**

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 6,193,558.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 61,935.6 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

### **4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт**

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гадаад томилолт болон багаж тоног төхөөрөмж худалдан авах хэрэгцээ шаардлага байгаа боловч тэвчиж болох зардал хэмээн үзэж илүү зардал гаргаагүй байна.

### **4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн нийт 3,815,129.3 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

#### **4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт**

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 28 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын гүйлгээнээс 1,737,206.7 мянган төгрөгийн 23 мэдээлэл, орлогын гүйлгээнээс 2,077,922.6 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг тус тус байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ", 6 дугаар зүйлийн 6.4.5."цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр" гэж тус тус заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны нэгдсэн системд мэдээллийг хуулийн хугацаанд, үнэн зөв, иж бүрэн байршуулж байх зөвлөмж өгсөн.

Зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

#### **4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд**

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн худалдан авах ажиллагаа нь ТБОНӨХБАҮХА тухай хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцсэн гэж дүгнэлээ.

#### **4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт**

##### **4.5.1 Завсрын аудитын талаар**

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2025 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар завсрын аудит хийгдээгүй болно.

##### **4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн**

Аймгуудын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төслийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Үндэсний аудитын газрын түүвэрт хамруулж шалгагдсан ба зөрчилгүй байна.

#### **4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал**

Дараах асуудлуудыг дараагийн аудитаар авч үзэх, дээд шатны байгууллага анхаарал хандуулах шаардлагатай байна. Үүнд:

- Дорнод аймгийн Хэрлэн суманд баригдах 10,000м<sup>3</sup>/хон хүчин чадалтай ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн гэрээний хэрэгжилт, ажлын явцыг хянах, газар дээрх биет шалгалт хийх

## **5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ**

Аудитаар нийт 458,444.4 мянган төгрөгийн санхүүгийн тайлагналтай холбоотой 2 алдаа<sup>1</sup> илэрснийг аудитын явцад залруулсан. Үүнд:

- Төрийн сангийн нэгдсэн дансны үлдэгдлийн баталгаагаар тайлант жилийн орлого, зарлагын гүйлгээ нь ерөнхий журналын дүнгээс 151,444.4 мянган төгрөгөөр дутуу байгаа нь УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга 27 дугаар параграф, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн болон үнэн зөв байх батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй;

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

- Төрийн сангийн харилцахаар орж ирсэн Захиалагчийн хяналтын төлбөр 307,000.0 мянган төгрөгийг мөнгөн гүйлгээний тайланд тайлагнаагүй нь УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга 27 дугаар параграф, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн болон толилуулга батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй.

Аудитаар материаллаг зөрчил илрээгүй тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

## 6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

№	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
										Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	Төрийн сангийн нэгдсэн дансны үлдэгдлийн баталгаагаар тайлант жилийн орлого, зарлагын гүйлгээ нь ерөнхий журналаарх дүнгээс 151,444.4 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй	1	151,444.4	1	151,444.4			1			151,444.4				
2	Төрийн сангийн харилцахаар орж ирсэн Захиалагчийн хяналтын төлбөр 307,000.0 мянган төгрөгийг мөнгөн гүйлгээний тайланд тайлагнаагүй	1	307,000.0	1	307,000.0			1			307,000.0				
	Дүн	2	458,444.4	2	458,444.4			2			458,444.4				

### Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Хариуцлага тооцох албан шаардлага		Тоо	Дүн
					Тоо	Дүн		
<b>Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил</b>								
Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын гүйлгээнээс 1,737,206.7 мянган төгрөгийн 23 мэдээлэл, орлогын гүйлгээнээс 2,077,922.6 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг тус тус тайлагнаагүй.	1	3,815,129.3					1	3,815,129.3
<b>Нийт дүн</b>	<b>1</b>	<b>3,815,129.3</b>					<b>1</b>	<b>3,815,129.3</b>